

הרב יוני לביא- מחשבות על רחל אמנו:

לבחיר ליבה נדרשו שניות ספורות ומבט חטוף כדי לדעת שמצא את האישה של חייו וללא מילים הוא נשק לה ובכה. היא גדלה בביתו של אביר הרמאים, נוכל ערמומי שלא בחל בשום אמצעי כדי לספק את תאוות הבצע שלו, אך זה לא מנע ממנה לפרוח ולהיות ההפך הגמור ממנו. טהורה, עדינה וטובת לב עם נדיבות ויכולת הענקה אינסופית.

האם הכרתם פעם אישה שהייתה מוכנה לוותר על אהוב ליבה למען מישהי אחרת? אישה שהיה בידה דרך למנוע מעצמה את האסון הצורב אך היתה מוכנה להקריב את אושרה לעולמים כדי שאחותה לא תתבזה ותושפל לעיני כל? ואפילו ביחס לאביה - למרות כל מה שעולל לה כשגזל ממנו את אהוב ליבה בליל כלולותיה ולא שעה לתחנוניה - כאשר היא נפרדת ממנו כעבור שנים היא דואגת לו ומנסה להצילו מהמשך השקיעה בסיאוב של עבודה זרה. היא גומלת לו טובה תחת רעה ומחביאה את התרפים גם כאשר היא משלמת על כך מחיר גבוה וסופגת קללה איומה "עם אשר תמצא את אלוהיך – לא יחיה". לא היה דבר בעולם שרצתה בו יותר מאשר ילד משלה. ללטף את שערו הרך, להביט בעיניו התמימות, לאמץ אותו אל ליבה ולגדל אותו באהבה. ודווקא היא מתייסרת שנים בערגה וציפייה, בכמיהה ובדמעות – "אנא, בבקשה - הבה לי בנים...". כאשר הזמן חולף ותקוותה להיות אמא נכזבת היא לא חושבת על עצמה ודואגת לבעלה ולעתידי המשפחה ומוכנה להכניס אישה אחרת לביתה - "בוא אליה ותלד על ברכיי", רק כדי להגדיל ולחזק את בית ישראל.

בסופו של דבר גם החלום שלה מתגשם. ה' אוסף את חרפתה ומזכה אותה בפרי בטן. באותו רגע של כאב וייסורי הלידה, בעת שנשים אחרות נשבעות שלא ללדת עוד, שפתיה הסדוקות רק ממלמלות תפילה חרישית - "יוסף ה' לי בן אחר. רק עוד אחד, בבקשה...". שוועתה מתקבלת במרומים אך היא זוכה לה באופן טרגי. עבודה, המשפט "במותה ציוותה את החיים", לא היה קלישאה סתמית אלא מציאות נוקבת. היא מתה תוך כדי שהיא מעניקה חיים לבנה השני, הילד הנוסף שציפתה לו כל-כך...

בת 36 היתה במותה. צעירה כל-כך, אך ענקית כל-כך. היא חיתה חיים קצרים אבל כה מלאים, עמוסי ייסורים וכאב אבל גדושי תפילות וקירבת אלוקים. היא ספגה פגיעות ועלבונות אך שפעה אהבה והתמסרות בלי גבול. עשרות שנים חלפו מאז. משפחת יעקב עברה טלטלה קשה. מלחמת אחים, מאבקי כוחות והרחקה אכזרית של שבט מישאל. בבוא היום כשמגיעים עשרת האחים למצרים, רעבים, מבולבלים וחסרי אונים, הם נפגשים עם המשנה למלך. איש אונים ואדיר כוח שלפתע חושף בפניהם סוד מבהיל – "א-נ-י י-ו-ס-ף". הם נופלים על פניהם אחוזי חרדה. זה הוא! הבן האובד שחינו נהרסו בגללם ועכשיו ללא ספק יגיע רגע הנקמה. הוא יגמול להם על כל מה שעוללו לו. הם לא יראו עוד את אביהם הזקן ולא יזכו לשוב לחיק משפחתם. אולם הם מתקשים להאמין לפלא שמתרחש לנגד עיניהם. המשביר לכל הארץ פורץ לפנייהם בבכי רוגש, מחבק אותם בחום ועיניו מחייכות אליהם באהבה. הם משפשפים את עיניהם בתדהמה. האם זהו חלום מתעתע? או אולי תרגיל ציני שנועד להטעות אותם כדי שהמכה שתבוא אחר-כך תהיה רק כואבת ואכזרית יותר? אבל לא, משהו בלתי נתפס מתרחש לנגד עיניהם. אצילות נפש וגדלות רוח מסוג שכמותה לא ראו מעודם. ממי הוא למד את זה? כיצד בן אנוש מסוגל להתנהג כך למי שהרע לו ופגע בו? יש תשובה אחת לשאלה הזו. הבן האהוב למד את זה מאישה נדירה ומיוחדת במינה. מאמא שלו. מאמא שלנו. רחל אמנו. האישה שגילתה לעולם כולו שאריכות ימים לא מתבטאת במשך של זמן, אלא בעומק ועושר של קיום. האישה שנקברה בדרך בנפרד מכולם, אך בזכותה בניה יגיעו בסופו של דבר אל היעד. האישה שהוכיחה שאפשר לעבור את כל מדורי הסבל וייסורי הנפש ולהישאר איתנה באמונתה ונאמנה לדרכה. האמא שהיו לה רק שני בנים, אבל הטוב והמסירות ששפעו ממנה, נצרבו בגנטיקה הרוחנית של כולנו וזורמים בעורקים של עם ישראל לדורותיו מאז ועד היום.

ואנחנו הילדים – זוכרים, מתגעגעים אלייך, אמא רחל, ומבטיחים לך להמשיך בדרכך. "מנעי קולך מבכי ועינייך מדמעה. כי יש שכר לפעולתך ויש תקווה לאחריתך".